

ZVONČEK

9

1 9 3 2 — 1 9 3 3

VSEBINA DEVETEGA ZVEZKA

	Stran
1. Francè Podrekar: Pomlad. Risba	193
2. E. Gangl: Tatič	194
3. Cvetko Golar: Kam tak naglo? Pesem	197
4. Dravski: Največje slovensko jezero	198
5. Marija Grošljeva: Bobi Nespodobi, začarani pes. Bobi čitatelj	200
6. Vinko Bitenc: Ugrabljeni kraljevič. Pravljica	201
7. A. Lichtenberger-Slava T.: Stori svojo dolžnost	204
8. Zdravniki na Kitajskem	205
9. Bršljanski: Maj v mestu. Pesem	205
10. Pletenine iz travnatih bilk	206
11. Ivan Čampa: Majniški večer. Pesem	206
12. Arnošt Adamič: Deček iz sirotišnice. Povest	207
13. Dr. I. L.: Kaj se je to zimo godilo v podkarpatskem gozdu	210
14. Vinko Bitenc: Roža ljubezni. Japonska pravljica	212
15. Ivan Albrecht: Jasno nebo. Pesem	213
16. Zastavjce za brihtne glavice. Rešitev in rešivci. Naše nagrade. Drobne zanimivosti	214
17. Iz mladih peres. Prispevki »Zvončkarjev«	216
18. Kotiček gospoda Doropoljskega	Tretja stran ovitka
19. Stric Matic — s košem novic	Četrta stran ovitka

»Zvonček« izhaja med šolskim letom v zvezkih vsak mesec in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za četrta leta 7-50 Din. Posamezni zvezki po 3 Din.

Uprava »Zvončka« je v Ljubljani, Frančiškanska ulica, št. 6, Učiteljska tiskarna. — Na ta naslov pošiljajte naročnino in reklamacije!

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Rokopise pošiljajte na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Rešitve ugank, nalog itd. sprejemamo le prvih 8 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Pavel Karlin. — Izdaja, zalaga in tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Štrukelj).

ZVONČEK

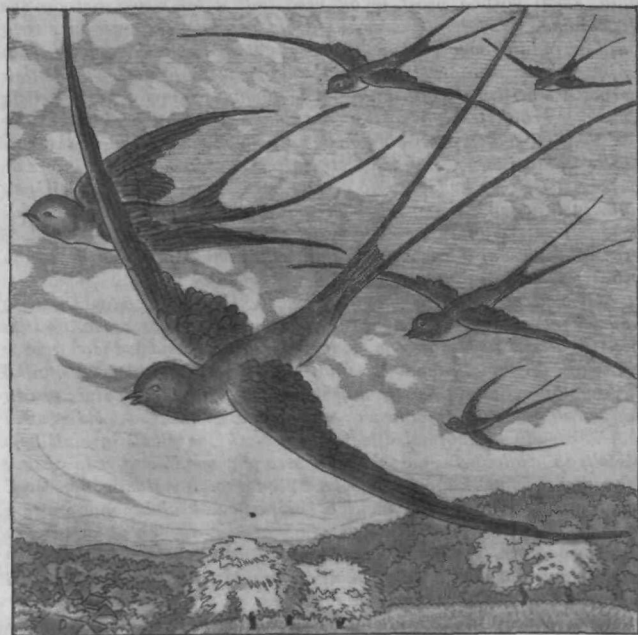
LIST S PODOBAMI ZA MLADINO

Leto XXXIV

Štev. 9

Maj 1933

Pomlad

e-gangl: tatič.

1.

Danilo Trček, prošt fare svetega Nikolaja v Metliki, je bil cenjen in spošтовan gospod dobrega srca in plemenitega mišljenja. Svoje poklicne dolžnosti je opravljal z vso resnobo, točno in vestno. Narodu je bil prijatelj, svetovalec in tolažnik. Božniki s telesnimi in duševnimi mukami so se zaupno zatekali k njemu. Vsak se je vračal od njega utešen in pomirjen. Telesne bolečine so ljudje zdravili po njegovih navodilih, zakaj gospod prošt je bil vešč tudi v tej stroki narodovega dobrotnika. V svojem dvorcu, ki ga je vzorno oskrboval in strogo pazil na red in snago v njem, je imel v eni sobi celo skladnico učenih knjig, ki je iz njih črpal potrebno znanje, da ga je mogel poklanjati narodu v korist. Iz svetih knjig pa je zajemal čudovito moč pastirja duš, ki je krotil strasti in sipal v srca zlata semena ljubezni in miru.

V drugi sobi je imel ob stenah na policah razvrščene kletke različnih velikosti in oblik. V teh kletkah je bilo vse polno drobnih ptičev pevcev od žoltega kanarčka do črnega kosa, ki so drobili, čvrčali, peli in žvižgali najlepše pesemce, ki jih zmorejo grla krilatih pevcev. Sredi sobe je kraljevala na posebnem stojalu rumena papiga, ki je krikala z vresečočim glasom in izgovarjala tudi nekaj umno posnetih besed, na primer: »Tat, tat, tatič!«

Gospod prošt je ljubil petje in glasbo. Na svoj godovni dan je povabil v svoj двореc sosede in prijatelje na gosposko kosilo, na trgu pred dvorcem pa je mestna godba svirala vesele skladbe. Orgle v cerkvi, ki jih je dal prenoviti, so bučale v vznesenem blagozvočju, ko je gospod prošt pred oltarjem dvigal svojega duha k Bogu. Stare piščali so si smeli prilastiti otroci iz cerkvene bližine. Tako so se dečki združili v nekak godbeni zbor mladih muzikantov, ki so pihali in dudali na piščali, da je letelo skozi ušesa. Vendar se je gospod prošt radoval tudi tega vika in šuma, ko mu je udarjal izpred dvorca v stanovanje. Vsak mladi muzikant je dobil v napitek kos rženega kruha, pomazanega z medom.

Gospod prošt je bil bolj nizke rasti, a širok in zastaven. V licih so mu ležale globoke črte, nad visokim čelom pa so mu valovili snežnobeli lasje. Črni talar mu je objemal rdeč pas, na prsi pa mu je padal z obrvratne zlate verižice takisto zlat križ. To seveda le ob slovesnih prilikah, ko si je še ogrnil bel plašč, ki se je z njega odražal velik črn križ od levega ramena dol do boka. Tedaj je bil gospod prošt videti dostojanstven, strog in ljudomil obenem.

Kadar je v takem svečanem oblačilu stopil v cerkev, je njegova pojava dobila izraz posebne vzvišenosti in veličastnosti: kakor da bi se cerkveni zidovi in oboki razmaknili, kakor da bi slike na njih predahnilo in razgibalo življenje in kakor da bi z rdečimi zavesami zastrta okna z dvojako močjo preplavala sončna luč, ki se je poigrala z zlatim križem na njegovih prsih. Na tem križu so se utrnili rdečežarni plamenčki, kakor bi se zabliskali iz svečnikovih grudi.

2.

Ta zlati križ je bil umetnina in posebnost zase. Visel je na zlatem obročku, ki je spajal oba konca zlate verižice. Na križu iz oglajenega zlata je visela podoba Sinu božjega, izdelana iz srebra, da je še v mraku jasno odsevala z zamolklo-žoltega ozadja. Roke in noge so bile pričvrščene na križ z žrebljički, ki so jim bile glavice pozlačene. Podoba Jezusa Krista je bila izdelana s tako točnostjo in resnobo, da si na tem drobnem in nežnem liku z grozo in usmiljenjem spoznal vse muke in bolesti, ki so pretresale telo in dušo Umirajočega. Rana na desni strani prsi je bila tako prirodno zarezana, da si trepetaje pričakoval, kdaj privre iz nje kapljica božje krvi.

Nad glavo, globoko nagnjeno k desnemu ramenu, je bil v zgornji krak križa vdelan temnordeč dragulj, na desni krak drugi, na levi krak tretji, na spodnjem daljšem kraku pa je bil drug pod drugim vkovan četrti in peti: pet temnorečih draguljev — pet temnokrvavih Kristovih ran! Ves križ pa je bil ob robu krog in krog obdan z drobkastimi demantnimi zrci, da je bilo videti, kakor da najnežnejše, kot deviško-snežni puh prebeli cvetovi venčajo, poveljujejo in završujejo lepoto in prisposodbnost tega čudovito krasnega in dragocenega križa.

Gospod prošt je ta križ prejel v dar od rojakov iz Amerike, ki so šli s trebuhom za kruhom pa niso v novi domovini pozabili svojega dobrotnika in blagotvorca v domačem kraju. Brez ozira na stvarno in zmiselno vrednost je bil iz tega razloga ta križ lastniku izredno in nepoplačljivo dragocen. Veselil se je tega daru in ponosen je bil nanj. Rad ga je pokazal vsakemu, ki si ga je hotel ogledati pobljže, rekoč, da je blesket in sijaj tega križa odsev in prilika ljubezni, ki daljno tujino spaja z rodnim krajem — prisposodbnost one ljubezni bratskih čuvstev in odnosov, ki ima svoj začetek in konec v božjem srcu...

Nihče pa ni bil v ta križ bolj zagledan in zaverovan nego Šojčev Lojze, deček star dobrih dvanajst let, ki je pomagal materi pri domačih poslih, dovrševal ponavljalno šolo in se pripravljaj, da stopi po končani šoli v uk k mizarju Juretu Kočevarju. Bil je član tistih mladih piskačev in dudakov na izrabljene piščali cerkvenih orgel, vedno deležen najtežjega krajca rženega kruha, debelo namazanega s sfrdjo.

Na Šojčevega Lojzeta je gledal gospod prošt s posebno všečnostjo. Umen, okreten in bister dečko si je z vsem svojim vedenjem, z ustrežljivostjo, snago in zanesljivostjo pridobil prvenstveno mesto med vsemi vrstniki, ki so stregli pri cerkvenih opravilih gospodu proštu, in se je tako najbolj primaknil njegovi naklonjenosti. Nosil je zaupna pisma na pošto, ministriral pri proštovih mašah, sam smel v njegove sobe, pomagal pri krmljenju ptičev in čiščenju kletk in sedlal kobilico Alico, kadar se je zahotelo gospodarju, da pojezdi na njej na lov ali na izprehod. V proštovem dvorcu in v zakristiji se je vedel prav tako svobodno in preprosto kakor v rojstni hiši. V tem krogu je potekalo njegovo mlado življenje, ki so mu ga mnogi sicer zavidali, a ki mu ga niso bili nevoščljivi spričo njegovega jasnega, vedrega in prikupnega bistva.

3.

In nihče ni tega križa bolje poznal do vseh podrobnosti nego Šojčev Lojze. Morda sam gospod prošt ne. Kadar je snel verižico z vratu, je dvignil križ do usten in dahnil na podobo Križanega spoštljiv poljub. Na tej podobi je namreč visela rosa svečenikovega blagoslova. Križ je potem položil v predel nočne omarice. Tu je čakal križ prihodnje priložnosti, ko je segla po njem proštova desnica, da ga približa poljubu njegovih usten, ga potem obesi za vrat in spusti ob rahlem žvenketu na prsi.

Kadar je bil Lojze sam v proštovi spalnici, ni nikoli pozabil ogledati si te dragocenosti od vseh strani. Pri obešanju križa za vrat in sne-manju križa z vratu je točno posnemal lastnika, pri čemer ga ni prav nič motil papigin odurni glas: »Tat, tat, ta-tič!«

Neštetokrat je Lojze opazoval križ v vseh dnevnikih časih, zdaj v sončni luči ob oknu, zdaj v mraku, zdaj ob velikem poldnevu, zdaj v cerkvi, zdaj v dvorcu. Točno je poznal njegove oblike, znal za število vseh dragih kamenov na njem, celo bodice v trnjevi kroni je imel preštete. Teža križa z verižico, verižice same in križa samega mu je bila kar že v dlani, tolikrat jo je tehtal. A do verižice mu ni bilo. Kaj mu hoče verižica? Verižica je prevelika zanj! Moral bi jo trikrat ali štirikrat oviti okrog vratu, da bi dobil križ pravo mesto na njegovih prsih — nekako tam, kjer od njega na levo stran nekje v tesni bližini tako silovito utriplje njegovo vznemirjeno in razburjeno srce!

Križ, križ, križ! Ta križ mu je bil nenehoma v mislih. Če je zaprl oči, je gledal križ pred seboj: zdaj v resnični velikosti, zdaj se je razpel

v višino in širjavo, da ga je bila polna zemlja od tal do neba, od vzhoda do zahoda, zdaj se je zmanjšal in skrčil v drobno igračico, da ga je lahko stisnil in skrčil v pest in da ni živa duša vedela zanj. O, ko bi bil ta križ njegov, čisto njegov, samo njegov!

Samo zaradi križa bi hotel biti metliški prošt, ali pa bi hotel biti vse na svetu — kmet, mizar, berač, cigan, razbojnik ali karsibodi — samo da bi bil križ njegov. Tako lep je bil, dragocen, veličasten, mogočen, preprost — vse obenem, vse v enem, da ni veselja, sreče, miru, zdravja, jasnine, mladosti in življenja brez njega. Brez križa ni življenja! Ni življenja! Ni življenja!

Ta križ ga je begal, mučil, preganjal vedno bolj!

Zvalil se je nanj, težak kakor skala, da mu je trl rebra in jemal sapo. Tako je bilo njemu, ko se je zrušil pod njegovo težo! Padel mu je v dušo z lahkoto metulja in s sladkim opojem vijoličnega vonja, kakor se je začutil osvobojenega od vsega zla in trpljenja. On, ko je na njem nagnil glavo in umrl.

Križ — ogromno težak in lahkotno, otroško nežen — ta križ je Lojzeta popolnoma zmedel, da ni vedel ni kod ni kam. Zaman se je trudil, da bi se odtrgal od njega, da bi ga vrgel iz oči in iz duše, da bi pozabil nanj, da bi ga izbrisal iz spomina. Ne! Ni mogel in ni mogel. Pa tudi hotel ni več! Vse misli so mu letele h križu, kakor vse čebele lete na cvetje, vse želje so mu hrepenele h križu, kakor vsi sončni žarki lijejo na zemljo. Brez križa ni življenja!

Ni življenja! Ni življenja! Pa naj papiga še toliko kriči: »Tat, tat, ta-tič!«

(Konec prihodnjič.)

KAM TAK NAGLO?

CVETKO GOLAR

»Kam tak naglo, kam, čebele,
na pomladne, lepe raje?«

»Gremo blizu, gremo daleč,
kjer se lije med najslaje.«

V gostih trumah, bistrjih rojih
vro čebele iz uljnjaka —
ali vitezov — snubačev
svetla četa jih že čaka?

Sončni žarki tam so zbrani,
da objamejo kraljice,
da poljubijo junaki
jih na nežno, sladko lice.

Pisana in vsa bleščeča
cvete in diši livada,
kar pri njej je mladih svatov,
vse bi pogostila rada.

Med in roso jim naliva
in jih z zlatom opasuje
in nazdravlja in napiva,
da vse pleše, poskakuje.

Vse buči, brenči in piska
čez ledino in planino,
do nebes veselje vriska,
kjer je čmrlj za starejšino.

NAJVEČJE SLOVENSKO JEZERO

DRAVSKI

Letovišča ob Vrbskem jezeru

Vrbsko jezero je dar ledene dobe. V tej dobi so se mogočni ledeniki valili z visokih gora v doline. S svojo ogromno težo so te ledene reke globoko izorale doline. Na Koroškem je bil najmogočnejši dravski ledenik. Ta je bil pri Beljaku 1000 metrov visok. Tukaj se je razdelil na tri panoge: en del je izoral dolino Osojskega jezera, drugi del dolino Vrbskega jezera, tretji del pa Rožno dolino ali Rož. Ko je minula ledena doba, ki se je štirikrat ponovila, se je led stajal in nastala so jezera. Tudi v Rožu je bilo nekoč 18 km dolgo jezero, ki je pozneje odteklo. Ostala pa sta Vrbsko in Osojsko jezero.

Že za časa Rimljanov je vodila po severnem obrežju Vrbskega jezera cesta, a ne tik ob jezeru, marveč nekoliko više. Ta cesta je vodila iz Akvileje ob Jadranu mimo Beljaka in Vrbskega jezera v Virunum na Gosposvetskem polju. Mesto Virunum je bilo razdejano za preseljevanja narodov.

Lend-prekop, ki veže Celovec z Vrbskim jezerom, so skopali l. 1527. V Celovcu lahko sedeš v čoln ali pa na parnik in se po prekopu pelješ na Vrbsko jezero. Po jezeru vozijo poletni veliki parniki in oskrbujejo promet. Jezero leži 441 m nad morjem in je na najglobljem mestu 85 m globoko. — Vrbsko jezero spada med najtoplejša alpska jezera. Že majnika se ogreje do 21° C, avgusta pa se zviša temperatura na 28° C in pade šele sredi septembra pod 20°. Voda je kristalno čista, tako da se vidi 10 do 15 m v globino.

Proti božiču zmrzne 4 km dolgi Lend-prekop in proti koncu januarja zamrzne tudi jezero samo. Od Celovca pa do Vrbe nastane idealno drsališče dolgo v eni smeri 22 km. Marca se led zopet staja in konec aprila se že kopljejo v jezeru.

Iz Ljubljane, Maribora in Gorice je do Vrbskega jezera enako daleč oziroma enako blizu, namreč samo tri ure z brzovlakom. Tako vidimo, da je to največje slovensko jezero od imenovanih treh središč slovenske zemlje enako daleč oddaljeno.

Glavna letovišča ob Vrbskem jezeru so: **Vrba** (nemško: Velden) ob zahodnem obrežju, **Poreče** (nem.: Pörschach) in **Kriva Vrba** (nem.: Krumpendorf) ob severnem obrežju in **Otok** (nem.: Maria Wörth) ter **Ribnica** (nem.: Reifnitz) ob južnem obrežju.

Najbolj obiskano letovišče je Vrba. Vrba ima 20 hotelov, penzionov in zdriavilišč ter nad 200 vil. Odrasli domačini v Vrbi še vsi znajo slovenski, a s tujcem nočejo slovenski govoriti: sramujejo se. »Deutsch ist nobel« = nemško je imenitno, »z nemščino prideš daleč«, ta dva nauka vtepa nemška šola naši slovenski deci na Koroškem v glavo in srce že nad pol stoletja. Če pa prideš ven iz Vrbe, po vseh sosednjih vaseh še govorijo slovenski. Vrba spada v župnijo Dvor, ki leži četrte ure nad Vrbo.

Uro hoda severno od Vrbe sta dve ljubki jezери: Jezerce in Jezero v gozdu. Jezero v gozdu je okrog in okrog obkroženo od gozda in iz jezera je napeljana voda na turbine, ki ženejo električno centralo, stoječo ob obrežju Vrbskega jezera. Ne daleč od Vrbe, ob cesti v smeri proti Celovcu, stoji kamen z napisom:

Bis hierher und nicht weiter
kamen die serbischen Reiter
anno 1919 —

to je: do tukaj in ne dalje so prišli srbski jezdec i l. 1919.

Bridki spomini se nam vzbujajo ob tem napisu. Zakaj je ostala ta slovenska zemlja pod tujo oblastjo? Zato, ker je nismo l. 1918. po razsulu stare Avstrije nemudoma zasedli. Nemci sami so to pričakovali in so že bili na to pripravljeni. Če bi bili l. 1918. še novembra zasedli Celovec in Beljak, bi nam pripadlo tudi Vrbsko jezero. V tem slučaju bi bil Celovec danes prav toliko slovenski kot je Maribor. Saj trdijo, da je bil v dobi stare Avstrije Maribor bolj nemško mesto kakor Celovec. Zamudili smo odločilni trenotek! Nismo bili pripravljeni nanj. Mladina slovenska! Pripravi se bolje na velike, odločilne trenotke, nego je bil naš rod pripravljen na veliki trenotek ob razsulu l. 1918.!

Poreče imajo kakih 15 hotelov in penzionov in nebroj vil. Narodnostne razmere so iste kakor v Vrbi. V šoli in v cerkvi vse nemško, in vendar odrasli še vsi znajo slovenski. Tudi po vaseh okrog Poreč še povsod govore slovenski. Podobno kakor v Vrbi in v Porečah je v Krivi Vrbi. Tudi tukaj je v šoli in v cerkvi vse nemško. A tudi tukaj odrasli še vsi znajo slovenski. Če bi bili ti kraji l. 1918. prišli v jugoslovensko državo, kar bi bilo le naravno in pravično, bi danes v Vrbi, v Porečah in v Krivi Vrbi vsi govorili slovenski. Bili bi to slovenski kraji.

Še enkrat, mladina, zapomni si: Pripravi se bolje na odločilne trenotke, kakor smo bili pripravljeni l. 1918.! Ne izpusti izpred oči verzov:

Prost mora biti, prost naš rod,
na svoji zemlji svoj gospod! —

ter:

Na naši zemlji tuji rod
naj gost nam bo, a ne gospod! —

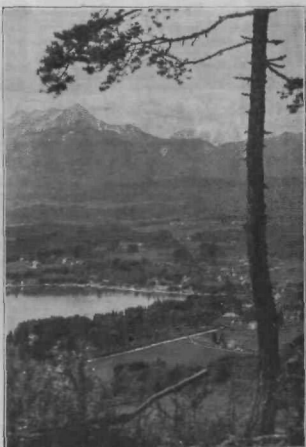
Slovanska zemlja Slovanom! —

Ob južnem obrežju leži na polotoku letovišče Otok s starodavno romarsko cerkvijo, malo vzhodno od Otoka pa Ribnica s popolnoma nemško šolo. Južno od Ribnice so Hodiše s Hodiškim jezerom. Manjši letovišči ob Vrbskem jezeru sta: Sekira in Majernik; obe ležita vzhodno od Ribnice.

Mesto Celovec ima ob jezeru urejeno kopališče. Do kopališča vozi iz mesta električna železnica. —

Lepo je Vrbsko jezero, a pri spominu nanj nam krvavi srce, kajti ves ta krasni slovanski svet se potaplja v nemško morje. Še par kratkih desetletij, in severno obrežje bo popolnoma nemško. In potem bo prišlo na vrsto, deleč isto usodo, tudi južno obrežje. —

Jezero Vrbsko, kras Korotana,
biser prirodne lepote, znaj,
da krvavi mi, da peče me rana,
kadar se nate spominjam sedaj!

VESELE IN ŽALOSTNE ZGODBE NAVIHANEGA KUŽETA
PRIPOVEDUJE MARIJA GROŠLJEVA

KADAR NUŠKA SKONČA SVOJE DELO IN NIMA DRUGIH
POSLOV, SI NATAKNE OČALA IN VZAME KNJIGO. BOBI
ZRE V GOSPODIČNO, KAKO NEPREMIČNO ČITA, PA DÉ,
GLAVICA ZVITA: »DA BI JAZ TEGA NE ZNAL, ČITAL BOM,
ČITAL, PA KAR BREZ OČALI!«

BOBI CITATELJ

GOSPODIČNA JE ŠLA Z DOMA,
BOBI H KNJIŽNICI PRIROMA,
UKAŽELJNO V KNJIGE LAJA,
ZDAJ PRIČNE SE PRVA VAJA.

»TRESK NA LEVO, TRESK NA PRAVO,
KAJ MI ŠLO BO NAJPREJ V GLAVO,
PESMI, BAJKE, BASNI, DRAME,
SO NAJBOLJ PRIKLADNE ZAME!«

RESNO NAGUBANČI LICE,
KNJIGE ŽE FRČE S POLICE;
DA OD BRANJA BO VEČ HASKA,
LISTE IZ PLATNIC IZPRASKA.

KAKOR PLAHE JEREBICE
FRFOTAJO IZ PLATNICE,
BOBI Z NJIMI BRŽ OPRAVI,
ULOVİ JIH IN — ZADAVI.

PRVA VAJA JE KONČANA —
KNJIŽNICA JE RAZDEJANA;
SAMOUK SE MALO ČUDI:
»ČITANJE PA RES UTRUDI!«

VINKO BITENC UORABLJENI KRALJEVIČ JADRNICI

Z divjim pogledom je Esmeraldo motril svoje zasledovalce. Deček — bil je princ don Fernando — je jokal in pridušeno klical:

»Oče, pomagaj mi, reši me!«

Na mavriškem krovu je ob tem groznem trenutku nastala popolna tišina. Kapitan, častniki in vsi drugi so se zavedali, da bo grozoviti Esmeraldo takoj izvršil svojo grožnjo, če se samo premaknejo, da bi dvignili orožje. Misel, pripeljati princa živega nazaj, je bila vsem tako sveta, da jim je pri pogledu na strašni prizor vsem upadel pogum.

Spričo svoje odgovornosti za prinčevo življenje so udušili v sebi ves divji srd, ki bi takoj planil z vso silo na dan, samo da bi Esmeraldo umaknil meč iznad princa.

A to se ni zgodilo.

Pač pa je jadrnica pospešila hitrost vožnje in se čimdalje bolj oddaljevala od mavriške jahte.

Kapitan si je grizel ustnice do krvi. S povešeno glavo je dejal:

»To je bil najstrašnejši trenotek v mojem življenju! Ah, kruto se maščujem — prisegam!«

»Prisegamo!«

Kakor iz enega grla je zadonel glas stoterih preko morskih planjav.

Jadrnica je bila že daleč, spet se je svetila bela luč v daljavi. Škož doželjen smeh Esmeraldov je odmeval v noč.

»Abduraman« pa se je v jutro drugega dne zasidral v luki Punta Grosa na Balearskih otokih.

*

Z nezmanjšano hitrostjo je brzela piratska jadrnica naprej. Kakor nalašč je začel pihati močan jugozahodnik, ki je v veliko zadovoljstvo Esmeraldovo gnal ladjo preko gladine kakor bi jo podilo sto vragov.

Princ je sedel v nekem kotu jadrnice in nepremično zrl na izginjajoče luči očetove jahte. Še malo — in ne bo jih več videl, niti teh luči ne bo več videl. Njegovi čisti deški duši se je zdelo, da ugaša poslednja nada na rešitev.

Čoln, s katerim sta poglavar Esmeraldo in Rodrigo odpeljala princa, je dolgo časa krožil na odprtem morju, daleč proč od obale,

kakor da nečesa išče. In res je iskal, prav za prav pričakoval piratske ladje, ki naj bi sprejela princa in oba morska roparja na krov.

Morski roparji so morali biti zelo previdni, zato si ob belem dnevu niso upali s svojimi ladjami na morje, boječ se, da jih ne opazijo sovražne ladje. Šele v mraku se je torej približala jadrnica, ki sta jo pričakovala Esmeraldo in njegov tovariš! Sreča je bila brezsrčnežem naklonjena, da so ostali čisto neopaženi. Naključje pa je hotelo, da so se srečali z mavriško jahto.

Poglavar Esmeraldo je sicer vedel, da se Mavri odpravljajo na boj proti njemu, ni pa mislil, da jih bo srečal na morju. Izogniti se jim ni mogel več, zato je porabil zvijačo s princem. V svoji divji brezsrčnosti pa bi bil princa gotovo usmrtil, ako bi Mavri samo ganili z orožjem.

Ko je videl, da so njegovi sovražniki nasedli zvijači, je bil tako zadovoljen sam s seboj, da je postal kar mehkejši, glas mu je bil manj oduren kot ponavadi. Opazoval je od strani otožnega princa in kakor njegovo srce ni poznalo usmiljenja, se mu je vendar vzbudila v duši iskrica sočutja.

»No, kako se počutiš, mladi prijatelj?« je ogovoril dečka. »Kajne, zdaj si se že vdal v svojo usodo?«

Princ je žalostno povetil glavo in ni odgovoril. Esmeraldo je pristopil k njemu, stegnil svojo težko roko, da bi pobožal dečka po laseh. Princ pa je jezno odtegnil glavo.

»Pustite me!«

Esmeraldo se je samo lokavo nasmehnil...

Na jadrnici je bilo vsega skupaj kakih deset ljudi, samih morskih roparjev, ki so po širnem oceanu (morju) med celino in otočjem vršili službo špijonov. Njihova naloga je bila, izvohati kako večjo bogato ladjo, jo potem prehiteti v kaki samotni morskem zaseki Balearskih otokov, v mraku napasti in oropati.

Poglavar se je naslonil ob jambor, prekrizal roke na prsih, njegov temni pogled pa je pazno motril morsko okolico.

Približal se mu je Rodrigo.

»Kaj torej nameravate z mladim kavalirjem, señor (senjor-gospod) Esmeraldo?« je vprašal poglavarja in poškilil na princa.

»Radovednost ni najlepša čednost, osobito pa ne pristoji moške-mu,« ga je osorno zavrnil poglavar, ki je bil očitno zelo slabe volje.

Rodrigo se je začudil. Zlobno so se mu zasvetile oči. Esmeraldo ni imel navade, v takem tonu govoriti z njim.

»Če pa hočeš ravno vedeti,« je nadaljeval prezirljivo Esmeraldo, »ti povem, da postane princ bržkone moj naslednik.«

Rodrigo je prebledel od jeze. Hotel je nekaj reči, pa je zatajil srd v sebi. Princ je pazljivo vlekel na ušesa besede. Ko je zaslišal, kakšne namene ima Esmeraldo z njim, se mu je izvil iz prsi obupen vzdih.

»Ah, oče, moj predragi oče, če bi ti vedel, kako hudo je tvojemu sinčku!«

Šepetaje je izgovarjal te besede, spet so ga oblile solze.

»Knez don Pedro bo gotovo razpisal visoke nagrade za rešitev svojega sina. Ali ne bi kazalo, pobrigati se zanje?« je s hinavskim obrazom pripomnil poparjeni Esmeraldov tovariš.

»Te nagrade še lahko dobim, ni pa treba, da jim vrnem princa. Ali še ne poznaš zvijač najslavnejšega poglavarja morskih roparjev? Sicer pa se itak kmalu odpeljem v Valencijo, da poizvem, kako in kaj.«

Komaj je Esmeraldo to izpregovoril, je princ nenedoma poskočil, se vrgel pred roparjem na kolena in s povzdignjenimi rokami zaprosil:

»Gospod, vi se odpeljete v Valencijo. Vzemite me seboj, peljite me nazaj k očetu, bogato vas bo poplačal. Prosim vas! Lepo vas prosim!«

Esmeraldo je dvignil dečka in ga posadil nazaj na klop.

»Počasi, mladi prijatelj, počasi, še vse pride na vrsto.«

Kakor bi se sramoval sam svojega, za spoznanje mehkejšega glasu, je brž dodal osorno:

»Zdaj pa mir! Ne trpim več solzavega cmerikanja.« In je ponosno odšel na drugi konec ladje. Rodrigo mu je sledil. Ni si mogel razjasniti čudnega obnašanja Esmeraldovega napram njemu. Vedel je samo eno: da od te ure dalje sovraži poglavarja morskih roparjev in da se bo skušal maščevati nad njim.

Princ se je nekoliko pomiril. Besede, ki jih je bil pravkar izrekel Esmeraldo, so mu vlivale v ubogo srce novo upanje.

Majhen, grbast možiček mu je prinesel ribje juhe in sadja ter brez besede odšel. Princ je slastno použil juho, pojedel nekaj smokev in pričel lupiti pomarančo. Toda olupil jo je bil samo napol, nato je od napora, vročine in žalosti izmučen na klopi zaspal.

Napol olupljena pomaranča, ki jo je držal v roki, se je zakotalila po tleh...

(Dalje prihodnjič.)

STORI SVOJO DOLŽNOST!

»Mamica,« reče Marjetica, »zdaj, ko sem velika, ti bom lahko pomagala.«

Mamica se nasmehne s svojim ljubkim, malo utrujenim smehljamem, ki pokaže na njenem licu mnogo gubic. Da, pomoči bi bila potrebna! Včasih je tako utrujena, njene roke opravljajo težka hišna dela, njene oči pa trpe zvečer pri tankih vezeninah. Toda roznata in plavolasa Marjetica je še tako majhna. Ima komaj osem let... No, pa tudi osem let je lepa starost. Kaj če bi hčerko poizkusili?

»Ali smem nocoj s teboj krpati?«

Mamica malce odkima z glavo. Ne, Marjetica mora iti spat, ona mora iti spat. Deklica vzdihne.

»Pa mi vsaj dovoli, da ponesem mesto tebe zdravilo materi Kotarici. Ti si prehlajena. Čuj, kako dežuje!«

Mamica pokašljuje, vendar zopet odkima. Marjetica je še preveč majhna. Le odrasli lahko privzdignejo mater Kotarico na njenih blazinah in ji podajo zdravilo. Marjetica našobi ustnice in na jok ji gre. Dobra mamica vidi njeno žalost in ji reče: »Ker si tako pametna, boš lepo čisto sama napravila svoje naloge, pa pazila na ogenj in naložila še eno klado. Ko se vrnem, se bom lahko ogrela, ker imam tako pridno hčerkico.«

Marjetica nič ne odgovori, toda zdi se mi, da je malo nejevoljno sedla za mizo in vzela zvezek. Mamica noče opaziti nejevolje, poljubi deklco na čelo, si ogrne s šalom glavo, odpre vrata in pri odhodu še reče:

»Misli na ogenj, moja mala Marjetica, da te bom vesela.«

Vesela! Ko je Marjetica sama, zmaje z rameni. Dobro je razumela. Vedno jo podcenjujejo. Če bi mogla, bi bila jako nejevoljna na mamico, ker se o njej tako moti.

Pa kako se moti! Kajti Marjetica je povsem druga, kakor o njej sodijo. Žalostno res, da mislijo, da ni za drugo rabo, kakor da računa ali pa da včasih naloži klado na ogenj. Saj bi izvrstno opravljala tudi mnoga druga potrebna dela: šivati zna dobro, nakupovati, pripravljati juho, peči zrezek, če je treba — no, vzameš kos mesa, deneš ga v peč, to je zelo težko, kaj ne? In koliko truda bi s tem prihranila mamici! Toda ne spoznajo dobre volje Marjetične, ne spoznajo njenih sposobnosti. Vkljub temu je ona zmožna še mnogo več. Še očka, ki je radi prehlajenja zadnjič ostal doma, je dejal, da bi bila izvrstna bolniška strežnica. V šoli najlepše poje. Če bi ji dovolili peti v gledališču, kakor tisti lepi gospe, koje slika se vidi na plakatu, bi gotovo zaslužila denar. Pa bi z njim kupila košček vrta. Mogoče bi celo obogatela... Ne poznajo vseh darov, ki jih ima. Samo da bi jo pustili! In mogoče, da bi se že v kratkem vrnila domov v lepi kočiji, žepe polne cekinov. Takrat bi se mamica in očka lahko odpočila! Kako bi bila ponosna na svojo Marjetico! Kako bi jo poljubovala! Kako bi jo z milim glasom zahvaljevala..., z ne milejšim glasom, kakor je ta, ki je zašepetal na njeno uho:

»O moja draga Marjetica, tvoje naloge so danes zelo dolge!«

Mamica se je vrnila. Že! Marjetica se je začudena prebudila iz svojih sanj...

Pred njo je papir popolnoma prazen — in z boječim pogledom je šinila k peči — ogenj v njej je bil ugasnil.

Z istim glasom je rekla mamica: »Požuri se, dragica, da nadomestiš izgubljeni čas!« In je počepnila pri peči...

Štiri krat osem je trideset dva, zapišem dve, tri štejem dalje, trikrat ena je tri in tri...

Marjetica se zaman trudi. Njeno srce je težko. Za seboj sliši mamico, ki hodi sem in tja, nato vzame iz zaboja za kurjavo trske, ki so zelo drage, potem odtrga papir, prižge vžigalico... Da bi se vsaj hitro vžgalo! Mamica previdno piha na plamenček. Piha in — ali je vzrok pepel ali se je pa pravkar še bolj prehladila — prične zopet kašljati s suhim kašljem, ki tako boli. Zadnjič ji je zdravnik zelo resno dejal: »Gospa, ne smete kašljati!« In ona vedno kašlja in Marjetica je kriva, Marjetica, ki je imela toliko dobrih misli in ni znala nalagati polena na ogenj in napraviti računске naloge. In namah se začuje v mali sobi silen, obupen jok.

Pred plapolajočim ognjem je vzela mamica Marjetico v naročje. Ne kašlja več in ljubeče tolaži svojo malo hčerko:

»Mali in veliki, vsi imamo svoje dolžnosti. Odmerjene so našim močem. Pričnimo pogumno z našo majhno nalogo, tako bomo vzgojili voljo za velike. Pogumne sanje so le sanje, le milnat mehurček, prazen nič. Toda vsako dovršeno delo ima moč. Če bi od malega otroka do vsemogočnega vladarja vsakdo na svetu storil le to, kar je dolžan, bi izginito skoro vse gorje.

Torej: Stori svojo dolžnost!«

(Po A. Lichtenbergerju — Slava T.)

ZDRAVNIKI NA KITAJSKEM

Na Kitajskem je zdravnik napram svojim bolnikom v čisto drugačnem položaju kakor pa pri nas. Zanimati se ne sme samo za bolnega človeka, temveč predvsem za zdravega. Njegova dolžnost je, da obvaruje zdravega človeka bolezni. Zato plačujejo kitajske družine zdravniku samo tako dolgo mesečni prispevek, dokler so vsi družinski člani zdravi. Kakor hitro pa kdo zboli, ga mora zdravnik zdraviti brezplačno.

Še bolj zanimivo je pa tole. V nagrobne spomenike dajo vklesati Kitajci poleg imena umrlega tudi ime zdravnika, ki ga je lečil. Tako, da je pokopališče tudi veliko priporočilo za zdravnike: Kolikor pogosteje je vklesano zdravnikovo ime na spomenikih, toliko boljši in uglednejši je dotični zdravnik!

MAJ V MESTU

BRŠLJANSKI

V parku rumeni in vijoličasti
žafrani so vzcveteli,
na vejah kostanjev in palm
ptički pevci so zapeli
spomladanski psalm —
Naše male bratce in sestrice
vozijo mamice z vozički
na sonce v gaj.
Še mi za vozički stecimo

v cvetni raj rožice občudovat,
sobo in igrače v miru pustimo,
medvedke in cirkus za zimo!
Zdaj veselimo se s ptički
in zelenimi grmički,
cvetoči maj slavimo srčno!

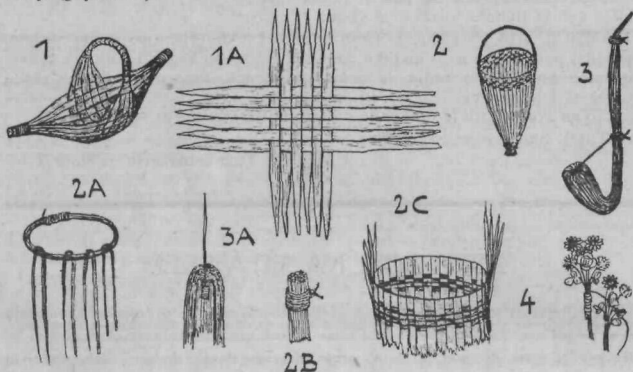
*

V igralni sobi pozabljen
v kotu leži jojô — — —

PLETENINE IZ TRAVNATIH BILK

Na izletih in sprehodih najdemo vedno močne travnate bilke ali pa trsje, iz katerega lahko izdelujemo lične košarice za cvetje ali pa jih pozneje v poletju uporabljamo za shranjevanje sadja.

V ta namen poiščemo šest ali osem širokih, enakomernih travnatih bilk ali listov trsja, jih odrežemo na enako dolžino in jih na koncu zvežemo skupaj. Nato vzamemo zopet 6 ali 8 bilk, jih vpletemo med prve (slika 1 a) in jih zgoraj zvežemo v obliko ročaja (glej sliko 1).

Druge košarice (št. 2.) tudi ni težko napraviti. Iz prav tenke vrbove vejice napravimo obroč in položimo čezenj prav močne bilke, drugo poleg druge (slika 2 a). Vse pa povežemo na spodnjem koncu s prav močno bilko (slika 2 b). Končno pa še vpletemo v gornji del tik pod obročem nekoliko vrst bilk ali trsja (slika 2 c).

Pipica iz trave (slika 3.) je zelo preprosto delo in je prav mična. Šop enako dolgih travnatih bilk zvežemo na enem koncu ravno tako kakor pri košarici (slika 2 b). Nato zavijamo bilke nazaj in pustimo, da gleda le ena bilka iz šopa (slika 3 a). Kakšna je pipica, ko je popolnoma gotova, vidimo na sliki 3.

Slika 4 nam predločuje, kako vežemo šopke cvetic v vence. Za vezanje je najboljše volna, ker ostri sukanec drobna in nežna stebelca lahko prereže. Najboljše je seveda vrtnarsko ličje (rafija), ki ga pa naše male vrtnarice ne bodo imele vedno pri roki.

MAJNIŠKI VECER

IVAN ČAMPA

Po zraku igrajo se zadnji odmevi
večernih zvonov
in tonejo v daljo kot nežni glasovi
otroških smehov.

Kot duša nemirna, ki išče pokoja,
čež polje hitim;
na nebu prižigajo angelci zvezde,
jaz vanje strmim . . .

Prvo razočaranje

Tonek se je znašel in razgledal šele v restavraciji, kjer mu je udaril vonj sveže kave v nos.

»Hitro pojej, potem greva v pristanišče.« Tam je moral Jože prevzeti za svojega gospodarja večjo količino blaga.

Tonek je videl mesto, kakor si ga do sedaj niti narisati ni mogel. Od morja sem je popihaval topel, s slanim ribjim duhom nakvašen vetrič. Po volhkem zraku se je razlegel hrušč iz pristanišč, kjer so zateglo in neznansko žalostno javkale sirene parnikov, zvonili zvonci so na široko pluli v vrveče ulice. Tam je bilo kakor ob imenitnem pogrebu, samo desetkrat hitreje so hodili ljudje, drveli avtomobili, električna železnica, kolesarji, da se je Tonku kar vrtelo v glavi. Prijel je Jožeta za škrice in se dal vleči po kockastem tlaku skozi procesijo visokih hiš, ljudi in strojev proti pomolu Sv. Karla. Čudno se mu je zdelo, da se nihče ne ubije, da koga ne povezijo in kako da vsi ti ljudje sploh vedo, kje so doma. Ko sta se ustavila ob morju, je bil tako zmešan, da se mu je Jože od srca nasmejaj.

»Nu, vidiš, takole tekne en sam požirek mesta.« Tonku je bilo sitno, po sili se je ojunačil.

»Ker sva tako hitro tekla, ni čudno. Glej, glej!« je stekel proti nadzidani obali, kjer je sedel zagorel deček in lovil ribe na trnek. Ni se dosti zmenil za radovedneža, ki bi najraje sam prijel ribnico in lovil, dokler bi bila kaka riba v morju. Joža se je zadovoljno muzal: dober človek je bil, nič več mlad, toliko star, da je še razumel mladost.

»Če boš ostal samo tukajle in ne boš kam ušel, smeš gledati toliko časa, da se bom vrnil iz one hiše. Ali boš?«

»Nikamor se ne bom ganil.«

»Strgar mi je zabičal, da te ne smem pustiti izpred oči, a ker si ti...«

Tonek se je po kolenih priplazil na rob ter sedel k dečku. Z nogami je pobingljal nad morsko gladino, ki je rahlo valovala pod njim in vsa oljnata lizala z mahom zarasle skalne sklade. Med vodnimi rastlinami so se skrivali črni, debeloglavi kapeljni, ki so včasih poševno švigali za svojim plenom; na skalo pod vodo je prilezla rjava rakovica

ter skrita prežala na male srebraste in marogaste ribice. Zaganjale so se v polža na trnku. Ko je modri rjavokožec ujel večjo ribo, mu je skočil pomagat.

»Daj še meni trnek!«

»Čo — odkod?«

»Tam od Ljubljane.«

»Imaš cigareto?«

»Nimam.«

»Na!« — pomolil mu je palico, izvlekel izza srajce cigarete in ponudil eno Tonku. »Drugič jo daš ti meni.«

»Ne kadim, hvala.«

»Ne? Dobro, pa ne. Čo — kar lovi!« in ulegel se je na hrbet, pihal dim v nebo, pljuval v visokih lokih, da so se mu ljudje na daleč ogibali.

»Te pusti oče kaditi?«

»Nimam — morto.«

»Pa mati?«

»Tudi.«

Tonek se je podrsal bliže k njemu, najrajši bi kar sklenil prijateljstvo z njim, ker je bil taka sirota, kakor on.

»Jaz tudi nikogar nimam.«

»Ni treba.«

»Zakaj?« — to mu ni šlo v glavo.

»Vseeno živiš; če ni, pa ni.« Cvrknil je slino proti gosposkemu dečku, ki ga je vodila mlada gospodična. Ta je razdražen odskočil in siknil:

»Fakino!«

»Vidiš — je oživel, »fakino« — tak gospodič, ima mamo, bogatega očeta, a ne zna uloviti ribe, zaslužiti cigarete, niti kruha. Vzemi mu starše, obstal bo kot pišče brez koklje sredi ceste.«

»Ali imaš kakega prijatelja?«

»Kdor je tako raztrgan ko jaz, je moj prijatelj. Ob morju nas je mnogo. Kdor je lepo napravljen, ta nam pravi fakini in ni naš prijatelj.«

»Kaj pa je to — fakini?«

»Mene poglej« — je kratko odgovoril dečko. Tonek je razumel, da mu najbrže ni všeč tak pogovor; zato je zlezal na rob in vrgel trnek. Medtem je pa že prišel Jože in molče opazoval ribiča; zvite ribe so ugrabile vsakega polža s trnka. Slednjič je ostal en sam polžek. Na tega je Tržičanček ujel lepo, široko, črnoprogasto ribo.

»Ecco, tako, vsake stvari se je treba naučiti.« Pobasal je nalovljene ribe v razcefrano čepico, potlačil umazano srajco za hlače, odbosopetil po obali ter se izgubil med množico. Tonek je užaloščen zrl za njim.

»Kaj ti je?« — ga je skrbeče vprašal Jože.

»Oh, nič, sam ne vem kaj« — trudil se je uganiti, kaj je tisto, kar ga je ta hip napravilo bolnega tako, da se mu je nabrala grenka slina v ustih in jo je izpljunil ko strup.

Jožeta je zaskrbelo: »Pa nisi bolan, kaj?«

»Ne, mislim da ne — strah me je.«

»Česa, za božjo voljo?«

»Ne vem, nekaj je tu okoli v tem strašnem mestu, pa ne vem kaj.«

»Pojdi no, vožnja te je utrudila. Na oni strani pomola stoji velika ladja; baš sedaj razkladajo naš tovor. Stopiva tja!« S pobožnim in trepetajočim srcem je drobni dečko srkal mogočno pesem dela. Iz trupa parnika, ki je stal kakor začaran grad sredi sto in sto drobnih čolničev, se je usipala kakor iz mravljišča reka človeških, s težkimi tovori obloženih postav. Žile so se jim napenjale na mišičnatih rokah, ostro klesani zagoreli obrazi so nosili pečate trdega dela. Vedno nove kopice delavcev so med glasnim prerekanjem hitele v trup ladje po nova bremena. Tonek je začel trepetati po vsem telesu. Življenje si je bil vse drugače zamislil. Tam je lepo mesto, po mestu se vozi z avtomobilom, velik gospod je in se ne briga za denar; ali pa je kuštrav lovec, na divjem mustangu se podi za divjačino, te nikoli ne zmanjka. Sedaj je pa srečal siromašnega fakinčka, ki se mu je zdel imenitnejši kot on sam: znal se je preživeti, ima mnogo prijateljev in se ne izgubi v tej velikomestni godlji. In tu je ladja, čudna, nepoznana; strašno mogočen je bil tisti, ki jo je napravil. Kaj je ta vodni grad v primeri z njegovim lokom iz bezgovine? In šele, kaj bi bilo sedaj z njim, če bi ostal zapuščen sredi tega ropotanja? Prenašal bi tovore iz ladje, lovil ribe ali kaj? Prav ničesar ni znal. V čedni obleki, ki mu jo je podaril Strgar, se je zazdel samemu sebi zanič, slabši ko razcapani in samozavestni fakin.

»Kako sem majhen« — se mu je zvilo izza stisnjenih zob, da ga je Jože zaskrbljen premotril in mu potipal žilo.

»Zakaj majhen?«

»Ker ničesar ne znam.«

»Ti si pa zares čuden otrok, počakaj, da boš večji.«

»Pojdi domov in pusti me samega!«

»Kaj??«

»Samega me pusti, pravim, delati hočem in se naučiti vsega.« To je bilo tudi Jožetu preveč. Da ga naj samega pusti? Mu ne pride na um. Bolan je, prav gotovo nevarno bolan. Poprej nerazumljiv strah, sedaj pa take besede. Zaskrbelo ga je, da mu ne zboli. Kakšen pa tudi je! Velike oči mu kar gore, obraz je bled, žila bije, tiktiktik... in te besede! Ni premišljeval dolgo, svoj posel je opravil, zato kar hitro na vlak in naprej! Pri Logondrovih ga bodo že pozdravili, tu pa nikogar ne pozna, če bi bila sila. Ni mogel razumeti spremembe, ki se je bila zgodila z dečkom; zato ga je skrbno prijel za roke in sedel z njim v odprti voz cestne železnice. Odpotovala sta s prvim vlakom proti Gorici.

Tonek se je pokoril brez upora, tiho, kakor brez zavesti. Sédel je v kot proč od okna in posilile so ga solze; kar same so mu potzele po licih in mu kalile oči.

»Čuden, zares čuden otrok« — je mrmral Jože in ga silil s čokolado — »jej, Tonek, in pomiri se! Ne joči!«

Ta je s silo stisnil veke, da so ga zasketele, solze so se še bolj ustile, okusil jih je prav v ustih. Trmoglavo se je obrnil v kot in pokazal hrbet.

Jože ga je zdaj pustil v miru, kaj pa je hotel! Zamrmral je nekaj o »današnji mladini«, sedel k oknu, vtaknil čokolado v usta in se s prijetnim občutkom prepustil opazovanju pokrajine, ki je nalik perotim ogromnega ptiča valovala mimo njega.

(Dalje prihodnjič.)

KAJ SE JE TO ZIMO GODILO V PODKARPATSKEM GOZDU

Dan na dan so poročali časopisi: »Medvedka v podkarpatskem gozdu še niso osvobodili.« In spet: »V podkarpatskem gozdu se ni nič izpremenilo. Medvedka se še ni posrečilo osvoboditi...«

Kaj pa se je zgodilo, da se je svetovno časopisje zanimalo za neznatnega medvedka v podkarpatskem gozdu?

Poslušajte!

Domači gozdar je nastavljal v podkarpatskem gozdu železno past lisicam, ki so zadnji čas delale po okolici mnogo škode. Toda lisica je zvitá: prišla je v bližino pasti, kamor jo je privabilo dišeče meso, ovohala je vse, zapazila past in potuhnjeno odšla.

»Ne boste mel« si je mislila.

Zaman je hodil gozdar vsako jutro v gozd gledat, ali se je lisica že ujela. Past je bila nedotaknjena.

Nekega jutra pa, — o kakšno veselje za lovca! — je čul gozdar že od daleč milo cvilenje in javkanje, zraven pa še votlo mrmranje in godrnjanje, da se je kar začudil.

Kaj pa je to?

Obstal je in gledal. V past se je bil ujel medvedek, ki sedaj ni mogel izvleči svoje prednje tačice iz železnih klešč, in je milo cvilil in tožil. Medvedka z drugim mladičem je hodila okoli njega, kakor brezumna rjovela in godrnjala, ni vedela, ali naj ostane pri medvedku, ali naj pobegne; zdaj se mu je približala, ga oblizala po nogi in ga skušala rešiti, zdaj je zopet iz strahu pred ljudmi vohala po zraku, se oddaljila in hotela zbežati; pa je zmagala materinska ljubezen in se je zopet vrnila. Njen drugi mladič jo je spremljal in milo jokal, ko je čul svojega bratca. Videlo se je, da se je bila medvedka ponočit s svojo družino približala pasti, ko je iskala hrane, in neprevidni medvedek se je ujel. — Gozdar je stal in gledal.

Kaj storiti? Ali naj pomeri s puško in strelja? Kdo bi bil tako nečloveški! Če je medvedka v kljub nevarnosti ostala pri svojem nesrečnem mladičku, ali bi bilo mogoče, da bi človek izrabil to priliko, da bi jo ustrelil? Ne!... Gozdar je hotel pomagati ubogi medvedki. Skušal se je približati mladičku, da bi ga osvobodil... Toda medvedka ni razumela njegove namere. Godrnjaje se je zapodila proti gozdarju,

da obvaruje svojega mladiča. Bala se je, da ne pride človeku v roke... Morebiti je mislila, da hoče gozdar medvedka umoriti. Gozdar je videl, da ne more sam ničesar opraviti. Medvedka je hodila vsa razjarjena okoli ujetega mladiča in rjovela s presrešljivim glasom; videlo se je, da rajša pogine, kakor da bi pustila koga blizu.

Gozdar je odšel v vas in sporočil sosedom, kaj se je zgodilo v gozdu. Ljudje, mladi in stari; so vzeli puške in se napotili v gozd. Že od daleč so čuli obupne glasove medvedje družine. Ustavili so se za drevesi in od daleč gledali, kaj se godi okoli ujetega medvedka. Najbolj pogumni so se ponudili, da se priplazijo do pasti in rešijo medvedka. Res so poskusili, a medvedka je bila čimdalje bolj divja. »Ubiti je treba staro, če hočemo rešiti medvedka,« so svetovali nekateri. — »Bog obvari!« so ugovarjali drugi glasovi. »Ona se žrtvuje zanj.« — »Najboljše je postreliti vse,« so menili brezsrčneži. — »Ne, ne, saj vidite, kako ljubijo drug drugega.« — Tako so stali in gledali in ugibali vse dopoldne. Nič se ni izpremenilo: medvedek cvili v pasti, otepa z ujeto tačico, stara hodi okoli njega in rjove, drugi mladič milo javka ob svoji trpeči materi. Dobrosrčne ženske so prinesle iz vasi razne hrane in so jo od daleč metale medvedki. Medvedka ni razumela, da ji hočejo dobro; ni videla drugega ko svojega trpečega mladiča in poskušala, kako bi ga rešila.

»Pustimo jih, sami se bodo lažje rešili,« so rekli nekateri in začeli odhajati domov. »Lahko pridemo pozneje pogledat.« Tako so se razšli, le najbolj radovedni so ostali, da vidijo, kako se bo stvar končala.

Tako je ostalo vse do večera. Vso noč se je čulo prav do vasi žalostno jokanje medvedje družine. Drugi dan so o tem poročali časopisi po vsej češkoslovaški republiki. Tako je bilo zanimanje za ubogega medvedka, da so o njem poslej pisali vsak dan. In vsak dan so ljudje čitali: »Medvedka še niso osvobodili...« — »V podkarpat-skem gozdu se ni nič izpremenilo...«

Ves teden je bila vsa okolica v nestrpnem pričakovanju. Nihče ni vedel, kako bi pomagal. Vsako noč so se čuli žalostni glasovi daleč na okrog... Od vseh strani so prihajala pisma z nasveti. Vse šole so prosile za ubogega medvedka. Kako se bo to končalo?

Neko noč so glasovi utihnili. Zjutraj je prišel gozdar v gozd — medvedke in mladičev ni bilo nikjer... Gozdar se je približal pasti. V železnem sklepu je tičala krvava medvedja tačica. Medvedka mu je odgriznila — ojej — nogo in tako osvobodila medvedka... Odšla je Bog ve kam daleč v gozdno goščavo; za njo je šepal ubogi trinogi medvedek...

Pravijo, da so ga videli na drugem koncu podkarpatskega gozda in da je še živ. Njegovo tačico so osvobodili iz pasti in so jo shranili v muzej za spomin na ta dogodek.

Dr. I. L.

ROŽA LJUBEZNI

VINKO BITENC

(Japonska pravljica)

Izmed vseh cvetic, ki jih raztrosi maj po zemlji, je najlepša tista, ki se ji pravi roža ljubezni. Njen cvet je škrlatnordeč, z živorumenimi pestiči, stebelce pa je tako belo, kakor deviški cvetovi češnje. In tako opojno diši cvet rože ljubezni, kakor z narcisi posejana jasa v mladem pomladanskem jutru.

Toda roža ljubezni ne raste povsod. V takih krajih zemlje raste, kamor ne zaide zlepa človeška noga. Pa tudi malokdo je tako srečen, da bi jo našel med travo, kajti roža ljubezni ima prečudno moč, da lahko postane nevidna. Samo kdor je čistega srca, jo more dobiti in se nagledati njene lepote, nasrkati se njenega vonja.

Tisti kraj, kjer raste roža ljubezni, je otok Hai-ču v Rumenem morju.

Tam je živel deček Kong. Bil je sirota, ta deček Kong. Nikogar ni imel na svetu, sam sebi je bil pripuščen, kakor drevo v samoti. Pri dobrih ljudeh je dobil hrano in stanovanje, da mu ni bilo treba od hudega umreti.

Ko se je prismejal pomladni mesec maj v deželo in so bile češnje, breskve, jasmín v polnem cvetju, se je Kong odločil in je šel na pot. Na tako pot je bil krenil, ki mu je bila čisto neznana in še nikoli ni bil hodil po njej.

Ni bilo naselij ob tisti poti, ne templjev, še mlina na veter ni bilo nikjer opaziti. Sama planjava, vsa zelena, polna cvetic, cvetočih breskev in marelic.

Kong si je mislil:

»Grem, kar naprej grem, bom že prišel do nekega cilja. Če ne drugam, me pripelje pot k morski obali.«

Srečal je starca, svečenika Bude.

»Kam, dečko?«

»Srečo grem iskat.«

»Srečo?« se je začudil svečenik. »Star sem že, pa je do zdaj še nisem našel. No, ti si še mlad, mogoče jo najdeš.«

Deček Kong se je hotel odpraviti dalje.

»Počakaj,« ga je zadržal stari svečenik; »v teh cvetočih, sončnih krajih raste roža ljubezni. Tudi te nisem mogel najti. Roža ljubezni je namreč tista sreča, ki sem jo iskal. Kako bi, jaz, nadložen, z grehi obložen starec! Ti pa si nedolžen otrok. Ker si že na poti, poglej za rožo ljubezni in jo poišči. Dosegel boš tako srečo na svetu, kakor je doslej še ni nobeden.«

Deček se je zahvalil za svet in je odšel naprej.

Slednjič se je znočilo. Deček Kong je legel in zasnul.

V sanjah se mu je prikazal sam Buda, v podobi zalega mladeniča.

»Kong,« je izpregovoril mladenič, »ne daleč od tu, kjer ležiš, raste najčudovitejša vseh rož — roža ljubezni. Ko se zbudiš, pojdi od breskve deset sežnjev na levo, potem še deset na desno. V prostoru, ki ga boš začrtal s hojo, išči in našel boš rožo ljubezni.«

Deček Kong se je prebudil že navsezgodaj. Sonce je lezlo izza daljnih obronkov, po drevesih so peli kolibriji. Urno je vstal, pojedel dve pesti riža, ki si ga je bil prihranil od prejšnjega dne, in je nato napravil vse tako, kakor mu je bil naročil Buda v sanjah. Šel je od breskve deset sežnjev na levo, se vrnil in hodil spet deset sežnjev na desno. V vmesnem prostoru je nato prišel iskati rožo ljubezni. Dolgo jo je iskal, ves božji dan in jo je slednjič ugledal. Sklonil se je in jo utrgal. Bila je tako krasna, tako čudovita, da se je deček Kong od presenečenja ni mogel nagledati.

Pritisnil si jo je na ustnice in jo poljubil. Tedaj je začutil v sebi tako nepopisno radost, kakor je ni primere na svetu.

Z rožo ljubezni je odšel po poti nazaj, ukrcal se na jadrnico in se odpeljal naravnost na mikadov dvor.

Mikado (japonski cesar) ga je sprejel z največjimi častmi.

Deček Kong je vzkliknil:

»Sin nebeški! Tebi podarim rožo ljubezni! Jaz sem se že nasrkal njenega vonja. Prevzet sem od ljubezni do domovine. Tu me imaš, tebi in domovini hočem služiti do smrti.«

Mikado je imenoval dečka za svojega prvega svetovalca. V sreči in zadovoljstvu je živel Kong na dvoru do konca svojih dni.

Kdo izmed vas, mladi prijatelji, bo kdaj našel rožo ljubezni?

JASNO NEBO

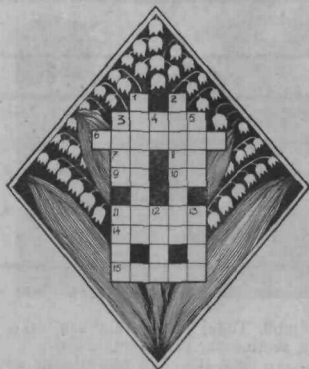
IVAN ALBREHT

Vidiš, očka, koliko
zvezd po nebu nasejanih
nama sveti vsak večer!
Kaj deš, ali bi lahko
eno kdaj ujel svetló?

»Láhko, ljubček, a samo
kdaj in kje in pa kako,

tega niti oče tvoj
ne razume, dragec moj!
Le tako se zdi mu to:
Če bova svetló živela,
v močni veri razžarela,
bo z neba se zvezda snela
zate, sinček, in povsod
za naš boljši mladi rod« —

1.
SMARNICE
(Križaljka.)

Navpično: 1. pomladanska cvetica, 2. obrtnik, 3. vodopad, 4. osební zaimék, 5. kemični pojem, 11. plevel, 12. števník, 13. upanje.

Vodoravno: 3. drevesni sok, 6. ravnina, 7. plosk. mera, 8. oblika pomožn. glagola, 9. kratica, 10. pamet, 11. morje, 14. kiperska snov, 15. pisalna potrebnščina.

2.
BESEDNA UGANKA

Beseda prva je ime svetnika, beračev in bolnikov priprošnjika. Če z malo jo napišeš, znači čas, ki poštenjak drži se ga na las. — Pritakni črko — važen ud dobiš; brez njega biti si pač ne želiš. — Se eno črko zraven — često v rekah ter v morju najdeš in pa — na oblekah.

Zdaj s črko, ki kot zadnje smo jo vzeli, besedo novo bomo brž začeli! Predstavlja kraj nam hudega trpljenja, a vendar nada lepšega življenja trpeče vse z radostjo napolnjuje, saj kmalu srečen bo, kdor tam vzdihuje.

Ugankar moj, zdaj pa vse spretno združi! Dobil boš par, ki v mrazu dobro služi.

3.
ZLOGOVNICA
(Sestavil J. W.)

Iz naslednjih 23 zlogov sestavi osem besed: ba — bak — ce — di — du — ha — i — ji — kra — kru — kuk — lje — na — naj — nja — ra — sa — še — šiš — u — va — vac — vi.

Besede pomenijo: 1. napitnino (turška beseda); 2. svetopisemskega preroka; 3. pokrajino v Sovjetski Rusiji; 4. glavno mesto v Evropi; 5. reko v Južni Aziji; 6. pritok Save; 7. mesto ob 6.; 8. mesto v Moravski banovini.

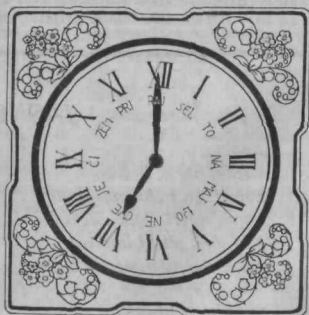
Če te besede zapišeš primerno drugo pod drugo, čitaš v dveh zaporednih navpičnih stolpcih imeni dveh znanih ptičev.

4.
STEVILČNICA

1	2	3	4	5	6	7	mesto,
3	1	5	6	8			obličje,
9	5	2	7	6			skupina živali,
3	5	4	10	2			glasbilo,
11	5	3	12	6			trg na Gorenjskem,
11	3	5	6	10			pesem,
12	2	9	6	5			obrtnik,
11	5	13	8	6			neugodna gospodarska doba,

3 1 13 9 6 14 13 navade.
Po sredi navzdol čitaš ime slovenskega pesnika.

5
URA

Pazi na čas!

REŠITEV UGANK IZ OSME ŠTEVILKE

I. Butara: 1. dovod, 2. ded, 3. kuluk, 4. Čič, 5. oko, 6. tat, 7. Ana, 8. bob, 9. kačak. Srednja navpična vrsta: Velika noč.

II. Besedna uganka: grablje, greblje, Griblje, Groblje, grublje.

III. Carobni kvadrat: Od leve proti desni — c 1 2 3, b 4 5 6, d 7 8 9. Možnih je še več pravih rešitev.

IV. Razpredelnica: »Veselo Velikonoč želimo vsem Zvončkovim bralcem«. — a) čebela, b) morski volk, c) omara, č) železo, d) lonec.

V. Številčnica: Ve, Eva, leča, Ivana, kovalo, Anika, neka, ona, če. Od 1—9 navpično — Velika noč.

VI. Skrivalnica: Slomšek, Vodnik, Japokpič, Murnik.

VII. Zastavica v podobah: Božji mlini meljejo počasi.

VSEH SEDEM UGANK SO PRAVILNO REŠILI:

Miloš Babič, Marko Berce, Vlado Bonrač, Boris Brelih, Gabrijela Dolenčeva, Alojzij Fuchs, Dušan Pleško, Tanja Pollakova, Jelka Poženelova, Jernej Sušteršič, Rasto in Tatjana Svajgarjeva, Marjanca Tomšičeva, Božidar Vovk, Zvonko Vuga, Nuška Hrovatova in Franc Zorman, vsi iz Ljubljane. En rešitelj iz Ljubljane se je pozabil podpisati. Majda in Borut Faganeljeva iz Bistrice pri Limbušu; Bojana Ravbarjeva iz Bizeljskega; Savo Schiffrer iz Breznice; Sanda Roševa, Zoran Jerin, Franci in Mirko Ostrožnikova in Vlastimir Zemljič, vsi iz Celja; France Šlajpah iz Cateža; Božo Kokotec iz Dobrepolj; Božica Roševa iz Dola pri Hrastniku; Inka Canderjeva in Dušan Roš iz Hrastnika; Boris Hvalič iz Kumann v Banatu; Vida Kovačičeva, Danko in Samo Pečarjeva, Tugomer Koser, Drago Kocmut, Aleksander Kozine, Marjan Škofic, Herman Vidmar in Radovan Vrabl, vsi iz

Maribora; Pepica Picljeva iz Metlike; Anica Videmškova, Ladislav Petrovčič in Anica Kleinsteinova iz Most pri Ljubljani; Irena in Maks Hribovškova iz Motnika; Anica Gregorčeva in Zoran Velnar iz Murske Sobote; Rudolf Suchy iz Niša; Edvard Lakner iz Nove vasi pri Celju; Oskar Böhm iz Nove vasi pri Rakeku; Zorica Ahačičeva, Lučka Turkova in Mitja Ančič iz Novega mesta; Saša Boc iz Oneka pri Koč; 4. b. razred narodne šole v Preserju nad Ljubljano; Vera Ivanskova, Bojan Salamun in Srečko Vodnik, vsi iz Ptuja; Vida Ančikova iz Ribnice; Ivanček Rojnik iz Slovenjgradca; Dušan in Bojan Dernovšek in Vladimir Prekoršek iz Sv. Barbare pri Mariboru; Janko Marinič iz Sv. Urbana pri Ptuju; Rezi Jagerjeva, Boža Kozlevčarjeva in Zdenko Zavadlav, vsi iz Soštanja; Karola Toplakova iz Vičave pri Ptuju; Stojan Draščak iz Zaloge pri Ljubljani; Vlada Kendova iz Zirov.

NASE NAGRADE

Takole jih je razdelil žreb:

I. E. Ganglovih Zbranih spisov VI. zvezek dobe:

1. Vida Kovačičeva iz Maribora.

2. Dušan Pleško iz Ljubljane.

3. Rudolf Suchy iz Niša.

4. Inka Candarjeva iz Hrastnika.

5. Lučka Turkova iz Novega mesta.

II. Fr. Zbašnjikove Drobne pesmi pa:

1. Janko Marinič iz Sv. Urbana pri Ptuju.

2. Irena in Maks Hribovškova iz Motnika.

3. 4. b. razred narodne šole iz Preserja nad Ljubljano.

Vsem nagrajencem obilo zabave in užitka pri čitanju! Ostalim pridnim uganjarjem pa več sreče — prihodnjič!

DROBNE ZANIMIVOSTI

Kos uživa sadove volčje črešnje (norice) z največjo naslodo, ne da bi mu le malo škodovala. Ako bi jih človek samo nekaj pojedel, bi bilo to zanj smrtnonevarno.

Sirakuški tiran Dionizij ni nikdar dovolil, da bi mu brili brado brivci, ker se je bal, da ga bo kdo pri tem opraviilu umoril. Briti so ga morale njegove hčere.

Glavno mesto Norveške, Kristijanija, se je ravno 300 let imenovalo Kristijanija in sicer od l. 1624., ko ga je ustanovil kralj Kristijan IV., pa do 1. januarja l. 1925., ko je dobilo mesto uradni naziv Oslo. Oslo je bilo namreč mesto, ki je stalo že l. 1048. na istem kraju kot stoji današnja prestolica, pa ga je v srednjem veku uničil požar.

BOGASTVO POMLADNEGA SONCA

Sonce se je prerilo skož bele oblake in spustilo na zemljo zlate trake. Trake zlate na zelene trate.

Vesna vesela je tu, veseli bodimo vsi, juhuhu!
Na trato brž pohitimo in zlate žarke lovimo!

Čeprav niso iz pravega zlatá, nam sonce vendar vse bogastvo da. Prinese nam prekrasne dni, ki se vsak jih veseli.

Boris Grabnar.

HLAČEK IN MIS

V otroški sobi na tleh sedi Hlaček, ki vedno iznova ogleduje Miklavževa darila. Mama mu prinese pest krljcev in reče: »Hlaček, tista grda miška, ki je v shrambi oglodala tvoje suhe hruške, se je že ujela v past«. Hlaček odrine krljce in igrače ter steče gledat miško. »Jaz pa zavrem vodo, da grdobo poparim,« meni mama in gre v kuhinjo.

»Kje pa si, ti grda, požrešna miška?« vpije Hlaček ter grozi s pestjo. Stopi tik pred okroglo, iz žice spleteno past ter zvedavo ogleduje živalco. Take si miške ni predstavljal. »Kako je majcena in gibčna!« mrmra sam s seboj. Sedaj ga je opazila. »Kako prijazno me gleda s svojimi svetlimi, črnimi očmi!« modruje Hlaček dalje. »Grda pa res ni, kakor je rekla mamica. Suknjica se ji sveti, kakor da je baržunasta. Z dolgim repkom otepa okrog sebe kakor jaz s svojim bičem«.

Čim dalje jo ogleduje, tem bolj mu je všeč. »Kako bo revico bolelo, če jo mama popari.« Miška se vzpne po pasti in pomoli drobni gobček ven, kakor bi hotela Hlačku nekaj povedati. Pri tem se je ranila ob ostrí konici in gobček je zakrvavel. »Ubožica mala, ali te hudo boli,« šepeče deček in izteguje roko, da bi jo pobožal. »Kaj zato, če si mi oglodala hruške; imam jih še vedno dovolj,« pravi Hlaček.

»Ne pustim te popariti, ne; tiho te ponesem ven in te izpustim. Ti pa steci po stopnicah dol v klet ali na dvorišče.«

Skoraj neslišno stopa deček s pastjo v roki mimo kuhinje. Tiho odpre predsobo in že je v veži. Vratca pasti zaškripljejo in miška smukne ven.

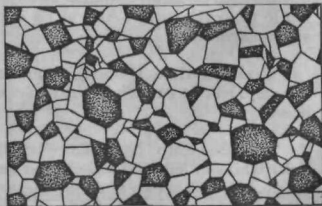
Toda, oj, strah in groza! Miška ni zbežala po stopnicah, temveč nazaj v predsobo. V obupnem strahu zakriči Hlaček: »Miška je ušla; popari jo, mamica, popari jo!« Mama prihiti iz kuhinje, ugleda prazno past in odprta vratca ter dé pol v šali pol resno: »Sedaj poparim tebe, ker si mi miško izpustil.«

Hlaček jo popiha urnih nog v spalnico pod posteljo. »Tu me mamica ne najde izlepa,« si misli naš navihanček. Ves sključen ždi tiho in mirno ob vzglavju postelje. Še dihati si skoraj ne upa. Kar zasliši nek šum. Kaj je to? Glej jo no, miško! Pritekla je od vrat sem ter se skrila za nogo posteljnaka. Hlačku se obraz zjasni in hudomušno vpraša miško: »Ali se ti tudi bojiš kro-pa?« —

Mamica bi morala videti ta dva junaka pod posteljo! Kaj bi neki storila? Miško bi najbrž pobila z metlo, Hlačka pa našeškala z miklavževko.

Metka Vugova.

SKRIVALNICA

•Poišči gospo!

Spoštovani gospod Doropoljski!

Se tri dni, pa pride že majnik, mesec cvetja in petja. Jako se že veselim na majniški izlet. To je najlepši dan šolskega leta. Gospod učitelj nam je ravno danes rekel v razredu, da bomo letos izbrali kakšno prav posebno lepo izletno točko. Vozili se ne bomo dolgo, pač pa bomo tisti dan užili mnogo sonca in pomladnega zrnka.

Na travniku bomo bili žogo in imeli velike tekme v teku, skoku in lahki atletiki sploh. Lani sem jaz najhitreje tekel, morda bom letos tudi, če me ne bo sošolec Stanko v žakelj dal, saj mi je bil že lani tik za petami.

Po tekmah se bomo seveda pošteno okrepčali, to mora biti.

Pa Vam bom, če mi dovolite, že že vse natanko sporočil.

Prav iskreno Vas pozdravlja

Vinko Petrič, Ljubljana.

Odgovor:

Dragi Vinko!

Doslej smo imeli v maju dokaj kislno vreme, upam pa, da bo vsaj druga polovica meseca taka, kakršno si za majniške izlete žele vsi moji »Zvončkarji«.

Mnogo zabave in zmago v teku!

Radoveden sem, kaj mi sporočite.

Zdravo!

Gospod Doropoljski.

Cenjeni gospod Doropoljski!

To pot Vam prvič pišem in sicer zato, da svojim tovarišicam in tovarišem »kotičkarjem« brž sporočim, da se je tudi meni o Veliki noči nekaj podobnega zgodilo, kakor je opisano v zadnji številki »Zvončka« o Hlačku in Bibi.

Pomislite, mamica je delala palačinke, ki jih imava z bratcem Milošem najbolj rada. »To bo večerja,« sem si oblizovala ustnice. Pa me pokliče mama, naj stopim v shrambo po sladkorni prah. Brž sem izpolnila njen ukaz in prinesla — sode, ki jo je mama — nič hudega sluteč — zamešala med testo. O joj, potem se je vse tako zgodilo, kakor ste čitali v »Zvončku«. Bunki pa sta bili samo dve. Še danes ju čutim malo.

Ali se Vam kaj smilim?

Vdano se Vam klanjam!

Verica Ratajeva iz Celja.

Odgovor:

Ljuba Verica!

Vsaka šola nekaj velja. Take usodne zmote se ponavadi ne ponove več, ker nauče človeka previdnosti, ki je, kakor pravijo, mati modrosti.

Škoda, da ta mesec ni Bibe v našem listu, morda bi spet posnela njene klobocije.

Lepo Te pozdravlja

Gospod Doropoljski.

Ljubi stric Doropoljski!

Ali Ti lahko pošljem za prihodnjo številko nek popis. Videla sem namreč prav od blizu pogreb našega škofa, ki je predlanskim mene birmal in je prejšnji mesec umrl. Kotičkarji bodo gotovo radi brali, kakšni so obredi, kadar pokopavajo takega cerkvenega kneza.

Prosim za odgovor, potem bom takoj sedla k pisanju, če Ti bo prav tako.

Prisrčno Te pozdravljam —

Mara Medvedova, Maribor.

Odgovor:

Draga Mara!

Kar brž pero v roke, saj vsak Zvončkar rad kaj zanimivega izve.

Torej, na svidenje!

Gospod Doropoljski.

Ljubi gospod Doropoljski!

Samo tole Vam moram napisati: članek »Največje slovensko jezero« v zadnji številki »Zvončka« mi je spet osvežil prelestne spomine na lanske počitnice, ko sva z atkom romala po nepopisno lepi Koroški. Komaj že čakam konca tega tako iskreno pisanega članka.

S spoštovanjem

Gregor Pavšek, Ljubljana.

Odgovor:

Dragi Gregor!

Vtisni si globoko v srce tudi vse domoljubne nauke, ki jih je v ta članek položil pisatelj Dravski!

Pozdravljen.

Gospod Doropoljski.

V Mariboru je umrl knezoškof lavantinske škofije dr. Andrej Karlin. Pogreb plemenitega in domoljubnega cerkvenega dostojanstvenika se je vršil ob ogromni udeležbi prebivalstva iz vse dravske banovine.

7000 kg bronca bodo porabili za nov spomenik prvemu hrvatskemu kralju Tomislavu, ki ga nameravajo postaviti v Zagrebu pred glavnim kolodvorom. Spomenik bo odkrit že to leto.

Pisatelju Ivanu Cankarju so postavili te dni spomenik v ameriškem mestu Clevelandu.

V perujski pokrajini Truillo je zemeljski plaz zasul celo vas pri čemer je izgubilo življenje 120 ljudi.

Velik vihar je pred kratkim vrgel v morje največji ameriški vojaški zrakoplov »Acron«. Acron je bil menda največji zrakoplov sveta sploh. Na krovu je bilo 77 mož posadke, od katerih se je rešilo le troje mož z enim častnikom.

Prebivalstvo Nemčije je naraslo v teku zadnjih šestih let za 2,678.000 ljudi.

V zgodovinsko važni cerkvi sv. Petra v Perugiji (Italija) so mravlje popolnoma razžrle dragoceno opravo na koru iz 16. stoletja. Mravlje so starinsko dragocenost skoraj popolnoma uničile. Oglodale in odnesle so vso notranjščino kora in pustile samo trhel pokrov.

Množina dežja na posameznih celinah je zelo različna. Strokovnjaki so ugotovili, da najmanj dežuje v Avstraliji, in sicer letno povprečno 47 cm. Sledijo Evropa z 61 cm, Azija s 63 cm, Severna Amerika z istotolikšno množino, Afrika z 81 cm, Južna Amerika s 140 cm. Vso množino dežja, ki pade letno na zemljo, cenijo na 112.000 km³ ali 112 milijard ton, množino, ki si je sploh predstavljati ne moremo.

V vasi Alicante v Italiji so čebele napadle tri konje, ki so vozili poljske pridelke. Vozniki so se o pravem času rešili, čeprav so tudi nje čebele hudo opikale. Vsi trije konji pa so kmalu radi pikov poginili.

Ob koncu meseca aprila je v Reimsu v Franciji padla temperatura ponoči 7° C pod ničlo. Vinogradi, kakor tudi pridelki na polju, posebno sladkorna pesa, so hudo poškodovani. Pač neobčičajen mrzaz za ta čas.

V Reslovem parku na Dunaju bodo prihodnje dni odkrili spomenik krojaču Maderspergerju iz Kufsteina. Izum šivalnega stroja se po krivici pripisuje ameriškemu mehaniku Howeju, ki je l. 1844. skonstruiral šivalno pripravo. Že 40 let pred njim je sestavil tedaj 39 letni krojač Madersperger iz Kufsteina svoj šivalni stroj. Ker pa ni pokazal za ta izum nihče pravega razumevanja, je mojster umrl v največji bedi v dunajski hiralnici.

Za mednarodno razstavo, ki se bo vršila l. 1937. v Parizu, nameravajo zgraditi 700 m visok stolp, ki bo torej še enkrat večji kakor Eifflov stolp. Visoko v stolpu bo hotel, ki bo imel 200 sob. Novi stolp bi bil iz betona in bi imel samo jekleno ogrodje. Vrhu stolpa bi bil orjaški svetilnik, ki bi se videl že iz Rokavskega preliva (preliv, ki veže Severno morje z Atlantskim oceanom med Francijo in Anglijo).

Pred kratkim je izšel v nekem francoskem časopisu oglas, da je naprodaj vas L' Aubepin v Burgundiji, ki je stara 2000 let, a zdaj ne more več obstojati, ker je v njej ostalo samo še 150 ljudi. Cena je pol milijona frankov. Vzrok da propada vas, tiči v tem, ker se ljudje selijo iz dežele v mesta.

Kakor poročajo francoski listi, sta dva kmeta v bližini mesta Dijon ubila 4 čevlje dolgo kuščarico. Zival je imela rjavkast hrbet s črnimi polji v podobi podočigovatega kvadrata. Baje gre za neko eksotično vrsto kuščaric, ki sicer ne živi v srednji Evropi.

Kakor pripovedujejo številke, je na vsem svetu okrog 15 milijonov židov, od teh v Ameriki 4 milijone in v Angliji in njenih kolonijah (deželah v Aziji in Afriki) 3 milijone. V ostalem pa ima v Evropi največ židov Poljska (2.829.456) in za njo Rusija (2.626.667). V Nemčiji je 680.000 židov, v Franciji 165.000, v Palestini okrog 150.000, v Italiji 46.000, na Japonskem pa jih je vsega skupaj 500.